

№1,
2023

МЕХАНИКА ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Ғылыми журналды

Научный журнал

МЕХАНИКА И ТЕХНОЛОГИИ

Scientific Journal

MECHANICS & TECHNOLOGIES

Журнал «Механика и технологии»:

Входит в реферативную базу данных Information Service for Physics, Electronics and Computing (INSPEC DIRECT) Института Инжиниринга и Технологий Великобритании.

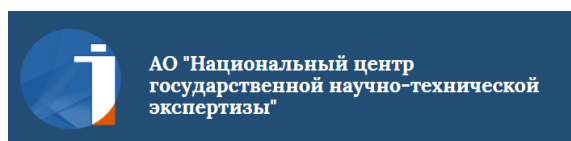
<http://inspecdirect-service.theiet.org/private/home.aspx>

Зарегистрирован в российской национальной библиографической базе данных научного цитирования РИНЦ

http://elibrary.ru/project_risc.asp

<i>Год</i>	<i>Импакт-фактор</i>
2016	0,011
2017	0,032
2018	0,040
2019	0,028
2020	0,034

Имеет импакт-фактор по Казахстанской базе цитирования:

<i>Год</i>	<i>Импакт-фактор</i>
2015	0,030
2016	0,011
2017	0,053
2018	0,054
2019	0,042

http://www.nauka.kz/page.php?page_id=794&lang=1#

Включен в Crossref – официальное агентство регистрации Цифровых Идентификаторов Объекта международного DOI фонда.

<https://www.crossref.org/>

Подписной индекс журнала: 74714 (АО «Казпочта»-«Почтовый сервис»)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«М.Х. ДУЛАТИ атындағы
ТАРАЗ ӨҢІРЛІК УНИВЕРСИТЕТІ»
КЕАҚ

МЕХАНИКА ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Ғылыми журнал

ISSN 2308-9865

1994 жылдың қаңтарынан бастап шығады

Жылына төрт рет шығады

№ 1 (79)

Қаңтар-наурыз
2023 ж.

Бас редактор И.И. Бекбасаров

Редакция алқасы: Н.А. Абиев, Б. Абзалбекұлы, Б.А. Алимбаев,
И.И. Бекбасаров, И.С. Бровка, Ю.Л. Винников, С. Ержанов,
А.С. Жақулин, Г.Е. Жидекулова, А.Ж. Жусупбеков,
М.Т. Кейкиманова, Б.А. Койайдаров, С.М. Койбаков,
Ж.Н. Молдамуратов, М.М. Мукимов, М.И. Никитенко,
А. Нурлыбаева, Г.Е. Омарова, С.А. Орынбаев, А.В. Пилягин,
А.А. Сагындыков, Х.Р. Садиева, А.С. Сейтказиев, Н.А. Смирнова,
Б.Ж. Унайбаев, А.Г. Шлейкин, Я. Шульц

Корректор және компьютерлік беттеу М.Х. Байгельдиева

Редакция мекен-жайы:

080012, Тараз қаласы, Төле би көшесі, 60.

Тел.: 8 7262 45-35-10, факс: 8 7262 43-24-02.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: bekbasarov.isabai@mail.ru

Тіркеу күелігі №1193 (23.11.1993), №560-Ж (4.02.1999), №4244-Ж
(08.10.2003), №13521-Ж (15.04.2013), №KZ93VPY00027164 (23.09.2020).

Басуға қол қойылған күн 30.03.2023. Форматы 70×180/16. Шартты баспа
табағы 17,44. Тираж 300 дана. Тапсырыс 112.

М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің «Dulaty University»
баспасы. 080000, Тараз қаласы, Ы.Сүлейменов көшесі, 11.

© М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, 2023

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И
ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

НАО
«ТАРАЗСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени М.Х. ДУЛАТИ»

МЕХАНИКА И ТЕХНОЛОГИИ

ISSN 2308-9865

Научный журнал
Издается с января 1994 года
Выходит четыре раза в год

№ 1 (79)
Январь-март
2023 г.

Главный редактор И.И. Бекбасаров

Редакционная коллегия: Н.А. Абиев, Б. Абзалбекұлы, Б.А. Алимбаев, И.И. Бекбасаров, И.С. Бровко, Ю.Л. Винников, С. Ержанов, А.С. Жакулин, Г.Е. Жидекулова, А.Ж. Жусупбеков, М.Т. Кейкиманова, Б.А. Койайдаров, С.М. Койбаков, Ж.Н. Молдамуратов, М.М. Мукимов, М.И. Никитенко, А. Нурлыбаева, Г.Е. Омарова, С.А. Орынбаев, А.В. Пилягин, А.А. Сагындыков, Х.Р. Садиева, А.С. Сейтказиев, Н.А. Смирнова, Б.Ж. Унайбаев, А.Г. Шлейкин, Я. Шульц

Корректор и компьютерная верстка М.Х. Байгельдиева

Адрес редакции:

080012, г. Тараз, ул. Толе би, 60.

Тел.: 8 7262 45-35-10, факс: 8 7262 43-24-02.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: bekbasarov.isabai@mail.ru

Свидетельство о регистрации №1193 (23.11.1993), №560-Ж (4.02.1999), №4244-Ж (08.10.2003), №13521-Ж (15.04.2013), №KZ93VPY00027164 (23.09.2020).

Подписано в печать 30.03.2023. Формат 70×180/16. Усл. печ. л. 17,44. Тираж 300 экз. Заявка 112.

Издательство «Dulaty University» Таразского регионального университета им. М.Х. Дулати. 080000, г. Тараз, ул. Ы.Сулейменова, 11.

© Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, 2023

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGH EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

TARAZ REGIONAL UNIVERSITY
named after M.Kh. DULATY

MECHANICS & TECHNOLOGIES

Scientific Journal

Published since January 1994

Published four times a year

ISSN 2308-9865

No. 1 (79)
January-March
2023

Editor in chief I.I. Bekbasarov

Editorial board: N.A. Abiev, B. Abzalbekuly, B.A. Alimbayev,
I.I. Bekbasarov, I.S. Brovko, M.T. Keikimanova, B.A. Koiaidarov,
S.M. Koibakov, Zh.N. Moldamuratov, M.M. Mukimov, M.I. Nikitenko,
A. Nurlybayeva, G.E. Omarova, S.A. Orynbayev, A.V. Pilyagin,
Kh.R. Sadieva, A.A. Sagyndykov, J. Schulz, A.S. Seitkazyev,
A.N. Semernin, N.A. Smirnova, A.G. Shleikin,
B.Zh. Unaibayev, Yu.L. Vinnikov, S. Yerzhanov, A.S. Zhakulin,
G.Y. Zhidekulova, A.Zh. Zhusupbekov

Press-corrector and computer page makeup M.H. Baigeldiyeva

Editorial address:

080012, Taraz, Tole bi street, 60.

Tel.: 8 7262 45-35-10, fax: 8 7262 43-24-02.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: bekbasarov.isabai@mail.ru

Registration certificate №1193 (23.11.1993), №560-Ж (4.02.1999), №4244-Ж (08.10.2003), №13521-Ж (15.04.2013), №KZ93VPY00027164 (23.09.2020).

Signed in print 30.03.2023. Form 70×180/16. Cond. print. sh. 17.44. Edition 300 copies. Application 112.

Printing House «Dulaty University» of Taraz Regional University
named after M.Kh. Dulaty. 080000, Taraz, Suleimenov street, 11.

© M.Kh. Dulaty Taraz Regional University, 2023

МАЗМУНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

ҚҰРЫЛЫС ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

Сағындықов А.А., Нұрлыбаев Б.А., Абуталипов Е.А., Жұмабай А.Ж. Физикалық-механикалық қасиеттері жақсартылған автоклавты газ бетондар	6
Баялиева Г.М., Дуйсенбаева С.Т., Иманбердиева Ж.Т. Силикат-натрий композициялық тұтқыр негізінде ыстыққа төзімді бетондарды күйдіру кезінде болатын физикалық-химиялық процестерді зерттеу	12
Kadyrova Z.R. Refractory materials for construction based on quartzite.....	18
Kirghizbayev A.T. The effect of carbonate fillers on the properties of anhydrite binder and gypsum stone	24

ТАМАҚ ӨНІМДЕРІНІҢ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

Алашбаева Л.Ж., Иванникова Н.В. Өсімдік шикізаттары қосылған тұтас дәнді бидай ұнынан дайындалған нан өнімінің физикалық қасиеттерін зерттеу	28
Маликтаева П.М., Абдикаримова Қ.Ж. Нан өнімдеріне "жеті жарма" кешенді қоспасын енгізу арқылы сапасын жақсарту	34
Байбатыров Т.А., Жумашова Д.А., Умирзакова Г.А. Алма күнжарасы қосылып жасалған тағамдық құндылығы жоғары кондитерлік өнім.....	41
Иванникова Н.В., Алашбаева Л.Ж. Разработка и оценка реологических характеристик безглютеновых бисквитных рулетов.....	49
Mynbayeva A.B., Kelesbekova U.M. Development of a national sour lactic dairy product based on non-boiling cereals and its quality evaluation.....	57
Нуртаева А.Б., Әлтайұлы С., Бекбай С.Қ. Сүт сарысуы негізінде сүтқышқылды өнімнің технологиясын жетілдіру...	62
Василенко З.В., Редько-Бодмер В.В., М.В. Акцызная, М.А. Кузьмич Принципы, особенности, подходы, применяемые в организации питания взрослых и детей в условиях хронической ксеногенной интоксикации....	70
Байбатыров Т.А., Наурызбаева А.Ж., Аскарбеков Э.Б., Байгазиева Г.И. Алкогольсіз және төмен алкогольді сыраны алу жолдары.....	81

АҚПАРАТТЫҚ – КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР

- Гуляев Р.А., Султонов А.А., Юнусов Р.Ф., Рафиков Д.Р., Гуляева К.Р.**
О разработке системы цифрового дистанционного мониторинга сельскохозяйственных угодий 93

ЖЕҢІЛ ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІНІҢ
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

- Кенжебаев Е.А., Абзалбекулы Б., Елдияр Г.**
Беймата материалдарының беріктік және құрылымдық қасиеттерін зерттеу 117
- Badanov K.I., Badanova R.R., Badanov I.K., Makhanbetaliyeva K.T., Tulendieva G.O, Kasymova G.A.**
Replacement of the visual method for assessing the stability of the coloring of fabrics with the instrumental 125
- Калдыбаева Г.Ю., Турганбаева А.А.**
Исследование влияния параметров шлихтования на технологические свойства пряжи в ткачестве 133

МЕХАНИКА

- Айтказина А.М., Махмут Ә.Ж.**
Математикалық статистикадағы ассоциация және контингенция коэффициентінің қолданылуы 141
- Наметкулова Р.Ж., Кадиримбетова А.К.**
Сыртқы магнит өрісіндегі магниттелетін сұйықтың қозғалысы..... 146

ХИМИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

- Дяденко М.В., Лугин В.Г., Курило И.И., Поспелов А.В.**
Исследование биоактивности и физико-химических свойств стекол системы $\text{Na}_2\text{O}-\text{CaO}-\text{MgO}-\text{SiO}_2-\text{P}_2\text{O}_5$ 154
- Назаргалина Н.Ю., Цой И.Г., Кенешбаева Г.Б.**
Изучение адсорбционных свойств метиленового синего ископаемыми углями..... 168
- Садиева Х.Р., Нурлыбаева А.Н., Дүйсенбаева С.Т., Орынбаева А.**
Барит құрамды кендердің физикалық-химиялық қасиеттерін зерттеу..... 176
- Sugurbekova G.K.**
The synthesis and physico-chemical characterization of graphene oxide and reduced graphene oxide 184